

Oleandr

Jedna z těch kytek, které milujete, když kvetou, ale jejich stěhování jaro podzim je trochu oříšek, a tak každým rokem uvažujete, jestli to vlastně stojí za to. Plán zněl jasně...pomalu sundat se skříňky, pak rudl a ven, mezi ostatní kluky listnatý, pichlavý a veselící se z letnění na zahradě. Taky jsem se, jako správný bezpečák, snažila dodržet všechny ty obrázky s panáčkem, co má úplně rovný záda a s břemenem se nepřeklání, všechny ty, co vám ukazujeme na školeních ... aaaa rup, v bederce to najednou louplo, a to bylo tak všechno, co jsem ten den zvládla... Je mi jasné, že jako příklad pracovního úrazu to neobstojí (protože co je doma nebo na cestě do práce, to se nepočítá), ale proč bychom si na základě mého trápení nemohli něco *zopáknout*.

Tak tedy hypoteticky – šéf vám dá příkaz přestěhovat oleandr a příkazy se přece plní. I taková práce na pokyn nadřízeného je práce a vůbec nevadí, že to *nemáte v popisu*. Co na tom, že jste na to sami, květináč vypadá OK a vy přece znáte ty obrázky. Pokud vám, stejně jako mně, přitom rupne v zádech, určitě to mechanismu pracovního úrazu vyhoví. Jak víme zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále v textu ZP), § 271 písm. k) odst. 1 definuje pracovní úraz jako *poškození zdraví nebo smrt zaměstnance, došlo-li k nim nezávisle na jeho vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním*. Pracovní úrazy, což možná nevíte, mohou vznikat i za zcela specifických situací a za nepříznivých okolností, za které lze považovat např. nepříznivý momentální zdravotní stav zaměstnance, extrémní počasí, neobvyklá poloha či pohyb při práci, a pokud by v tom zaměstnavatel neměl jasno, tak tyto právní a medicínské zásady byly formulovány např. v soudním *Rozhodnutí R 27/1962 a Stanovisku R 11/1976*. Navíc, zůstaneme-li u našeho oleandru, můžeme vzít v potaz i nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, § 28 odst. 1, kdy *před zahájením práce spojené s ruční manipulací s břemenem musí být zaměstnanec seznámen, pokud možno, s přesnými údaji o hmotnosti a vlastnostech břemene, o umístění jeho těžiště, nejtěžší straně břemene, o jeho správném uchopení a zacházení s břemenem a s rizikem, jemuž může být zaměstnanec vystaven při nesprávné ruční manipulaci s břemenem*.

Pokud pak dodržíte svoji *povinnost bezodkladně ohlásit* úraz zaměstnavateli (ZP § 106 h)) a ten mj. *objasní příčiny a okolnosti jeho vzniku za účasti zaměstnance, svědků a za účasti odborové organizace* (ZP § 105) a váš úraz označí jako pracovní, je povinen úraz i odškodnit (ZP § 269 odst. 1). V případě, že nejsme spokojeni s výsledky šetření, zaměstnavatel se odvolává na to, že pojišťovna nechce hradit škodu nebo jsme rovnou nadřízeným odmítnuti, že rupnutí v zádech pracovním úrazem není, máte možnost využít, jako členové OSŽ pomoci své základní organizace, dále nás, svazových inspektorů z oddělení BOZP OSŽ, a v krajních případech, pokud by se nejednalo o banálního *housera*, ale o poškození zdraví významného charakteru zasahujícího nejen finančně, ale i společensky do vašeho soukromého života, i právní pomoci, které svým členům OSŽ poskytuje. Je jasné, že soudní spor si opravdu nikdo nepřeje, ale v některých případech, jakými je hrozba ztráty zdravotní způsobilosti či trvalých zdravotních následků, není jiné řešení, pokud zaměstnavatel zaujal negativní stanovisko. Dobré je také vědět, že případné předchozí zdravotní problémy, které mohou k poškození zdraví částečně přispět, nesmí být brány jako důvod k neuznání úrazu jako úrazu pracovního. Judikatura Nejvyššího soudu říká, že *samotná existence onemocnění nebo predispozice k určitému (dosud neprojevenému) onemocnění sama o sobě příčinnou souvislost mezi pracovním úrazem a onemocněním vyvolaným pracovním úrazem nevylučuje*.

Oleandr už je na zahradě a jak víme, všechno zlé může být pro něco dobré – v našem případě dobré pro článku inspirovaný mou vlastní blbostí o tom, že pracovní úrazy sice jsou a budou, ale nikdy nic není úplně ztraceno...

Dana Žáková, odd. BOZP OSŽ – Ú